

عوامل ظهور و گسترش ایده مشارکت در برنامه‌ریزی و شهرسازی

دکتر حسن احمدی

دانشکده هنرهای زیبا دانشگاه تهران

نقش مردم در اداره اجتماعات بشری امری است که امروزه بر آن تاکید فراوان می‌شود. حق تعیین سرنوشت مردم به دست خودشان و مشارکت مردم در تمامی اموری که به زندگی جمعی‌شان مربوط می‌شود، به عنوان حقی طبیعی مورد پذیرش همگانی قرار گرفته است.

یکی از امور مهم زندگی انسانی در جوامع امروزی، برنامه‌ریزی و شهرسازی است. در دهه‌های اخیر بر اهمیت نقش مردم در این امر افزوده شده و مشارکت مردم در فعالیتهای شهرسازی و برنامه‌ریزی مورد تاکید قرار گرفته است.

عواملی که مطرح شده، ایده مشارکت مردم در فعالیتهای برنامه‌ریزی و شهرسازی در دهه‌های اخیر نقش داشته و نیز گسترش و تقویت این ایده موثر بوده‌اند، فراوان و گوناگونند.

در مقاله حاضر به معرفی و تحلیل پاره‌ای از این عوامل می‌پردازیم.

عواملی که در این مقاله مورد بررسی قرار گرفته‌اند عبارتند از:

- ۱- اهمیت یافتن نقش مردم در اداره جوامع و پیدایش نظامهای سیاسی مبتنی بر مردم سالاری
- ۲- درس گرفتن از روندهای توسعه در دهه‌های گذشته
- ۳- عدم تطابق طرحهای شهرسازی با نیازها و خواستههای مردم
- ۴- اهمیت یافتن فرایند به جای محصول
- ۵- عدم توانایی مالی دولت‌ها
- ۶- توسعه اقتصادی، اجتماعی فرهنگی و سیاسی
- ۷- تهدید منافع شهروندان
- ۸- پیچیدگی فزاینده زندگی شهری
- ۹- اخلاق اجتماعی برنامه‌ریزی
- ۱۰- جلوگیری از وابستگی جامعه به دولت
- ۱۱- عدم تداوم فعالیتهای توسعه و عمران